

Vaststelling provinciale inpassingsplannen Gebiedsontwikkeling Oostelijk Langstraat (GOL), 29 juni 2018

Voorzitter

Vandaag staat het vaststellen van de GOL op onze agenda. De GOL is een erfenis van het vorig College en soms moet je je afvragen of je blij bent met een erfenis. Voor de fractie van GroenLinks is van meet af aan de Baardwijkse Overlaat een belangrijk onderdeel van de plannen. Waarbij GroenLinks kritisch is over de Ecologische Verbindingszones van 25 meter. De bijdrage van GroenLinks begint daarom met de Baardwijkse Overlaat. De belangrijke strategische landschapsverbindingszone tussen het Rivierengebied en de Loonse en Drunense duinen.

Baardwijkse Overlaat

Vanwege het intensieve landbouwkundig gebruik in de Baardwijkse Overlaat en het belang van een goed functionerende ecologische verbindingszone op deze plek is het noodzakelijk te kiezen voor een robuust aangezette verbindingszone, met een maatvoering van 50 tot 100 meter. Hiermee worden bestaande robuuste ecologische zones langs het Drongelens kanaal en de Elshoutse Zeedijk, in eenzelfde maatvoering met elkaar verbonden.

Een dergelijke robuuste verbindingszone doet recht aan het regionale belang van deze verbindingszone voor de ontsluiting van aangrenzende gebieden uit het natuurnetwerk. De opgave voor de verbindingszone door de Baardwijkse Overlaat betreft het verbinden van natte en droge ecologische systemen. Gidssoorten voor deze brede ecologische verbindingszone zijn ree, bever, otter, das, waterspitsmuis, dwergmuis, hermelijn, wezel, vleermuizen, insecten waaronder diverse vlinder- en sprinkhanensoorten.

Om de verbindingszone tussen het Drongelens Kanaal en de Elshoutse Zeedijk optimaal voor een breed spectrum aan soorten te laten functioneren, dient deze ingericht te worden als volwaardig leefgebied, speciaal voor die doelsoorten die minder mobiel zijn zoals insecten en amfibieën. In een smalle reguliere verbindingszone van 25 meter breed zijn de randinvloeden vanuit de omgeving (Intensieve landbouw) dusdanig groot dat de verbindingszone ongeschikt zal zijn voor veel van de genoemde doelsoorten. Omdat er zo weinig noord-zuid verbindingen mogelijk zijn, wordt het des te belangrijker om de verbindingen die wel mogelijk zijn zo robuust mogelijk aan te zetten opdat een zo breed mogelijk scala aan soorten kan migreren door deze verbindingszone. De

gekozen doelsoorten vereisen een robuust netwerk met poelen, struweel, rietoevers in een kruiden- en faunarijk grasland. De zone mag in breedte variëren minimaal 50 meter, mits robuuste delen (100m) onderdeel zijn van de verbindingzone.

De afgelopen 20 jaar is in deze gebieden reeds fors geïnvesteerd, zowel in aankoop voor reservaatvorming als ook in inrichting en beheer om de gewenste natuurwaarden verder te ontwikkelen en te behouden. Zo is ook met financiële middelen vanuit het GOL mogelijk gemaakt, om een verlenging van de brug in de A59 over het Drongelenskanaal te realiseren. Op deze manier wordt een robuuste eco-onderdoorgang onder de A59 gerealiseerd, die recht doet aan de belangrijke regionale verbindende functie van het Drongelenskanaal zijnde een onderdeel van het netwerk van Brabantse natuurgebieden.

Vraag aan het College van Gedeputeerde Staten is in hoeverre het nog mogelijk is om in de toekomst de Baardwijkse Overlaat qua natuurwaarden nog op te schalen? Vanuit natuurontwikkelingsperspectief is immers de beste optie om de Baardwijkse Overlaat sterk groen te dooraderen of om te vormen naar bos.

Verbeterde variant 72a Van Gol naar Beter

Bij de verbeterde variant van Van Gol naar Beter vervallen de nieuwe wegen door de Baardwijkse Overlaat zoals opgenomen in de huidige plannen. Kan de gedeputeerde aangeven waarom dit alternatief niet voldoet aan de kaders en doelen van de GOL? Met deze variant wordt de intensivering van het autoverkeer op de Overlaatweg in de Baardwijkse Overlaat voorkomen. Het vrachtverkeer wordt directer naar de bedrijventerreinen van Waalwijk-Noord geleid en hoeft niet eerst door de kern van Waalwijk. Ook de cultuurhistorische elementen zoals de Spoordijk en de Langstraat bruggen worden daardoor niet aangetast.

NB Bij veel infrastructurele projecten op rijksniveau wordt de overlast voor de omgeving sterk beperkt denk aan de verdiepte ligging van de A4 tussen Den Haag en Rotterdam. Projecten worden wel landschappelijk ingepast.

Toetsingsadvies commissie voor de milieu-effect rapportage

De commissie is kritisch over het feit dat alle doelen kwalitatief zijn gesteld en dat een kwantitatieve onderbouwing ontbreekt. Kan de gedeputeerde aangeven hoe bijvoorbeeld het aantal geluidgevoelige

bestemmingen afneemt met de voorliggende plannen? Waarom ontbreekt een kwantitatieve onderbouwing bij deze plannen die belangrijk zijn voor de leefbaarheid van de omwonenden? De effecten van de onderzochte plannen zijn afgezet ten opzichte van het referentiejaar 2030 en niet ten opzichte van de huidige situatie! Een forse verkeersgroei is te verwachten aldus de MER-commissie. Waarom is voor het referentiejaar 2030 gekozen?

Onduidelijkheid over de kosten van de GOL-plannen

Tijdens de technische vragenronde over de GOL-plannen werd aangegeven dat de kosten 100 miljoen Euro tot 105 miljoen Euro bedragen. Kan de gedeputeerde aangeven waarom een financiële onderbouwing ontbreekt evenals een exploitatieplan en een uitgewerkte risicoparagraaf?

Tot slot

De Gebiedsontwikkeling Langstraat is een complexe bestuurlijke opgave waarbij draagvlak en commitment bij belanghebbenden en burgerparticipatie van groot belang zijn voor een succesvolle uitvoering van de plannen. Het rijk, de waterschappen en de betrokken gemeenten steunen de plannen maar talloze belangengroeperingen steunen de plannen niet of hebben grote twijfels over de effectiviteit zoals de ondernemers in Waalwijk. Gaan wij met de GOL van A naar Beter? De maatschappelijke kosten en baten zijn niet helder. De Provinciale Raad voor de Leefomgeving vroeg onder andere naar een onderbouwing van de gezondheidseffecten bij de voorliggende plannen: "Een positief effect op de gezondheid is niet te verwachten".

Dank u voorzitter,

Sjo Smeets

Fractie GroenLinks

msmeets@brabant.nl

06-33802142

